

Sygnatura akt I C 655/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Zenon Węclawik

Protokolant: Magdalena Mastej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 grudnia 2017 r. w K.

sprawy z powództwa J. A.

przeciwko M. P. i J. P. (1)

o zapłatę

I zasądza od pozwanych M. P. i J. P. (1) solidarnie na rzecz powoda J. A. kwotę 1.844,71 zł (słownie złotych: jeden tysiąc osiemset czterdzieści cztery i 71/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.02.2016 r. do dnia zapłaty,

II dalej idące powództwo oddala,

III zasądza od pozwanych M. P. i J. P. (1) solidarnie na rzecz powoda J. A. kwotę 1.247,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sygn. akt **I C 655/16**

UZASADNIENIE

Powód J. A. działając przez zawodowego pełnomocnika, w pozwie złożonym w dniu 16.02.2016 r. (k. 35), wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. P. i J. P. (1) kwoty 1 844,77 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, iż pozwani w dniu 12.03.2002 r. nabyli w drodze przetargu od Agencji Własności Rolnej SP, której następcą prawnym jest (...), nieruchomość w postaci niezabudowanych działek nr (...). Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez A. S. (1), pozwani mieli nabyć w/w nieruchomość na siebie z jego środków pieniężnych, po czym przekazać jemu. A. S. (1) na poczet ustalonej ceny nabycia wyłożył ze swoich środków pieniężnych w dniu zawarcia umowy kwotę 2 100 zł oraz poniósł koszty notarialne. Tytułem uregulowania zobowiązań pozwanych wynikających z umowy z dnia 12.03.2002r. A. S. (1) w dniu 9.10.2013 r. dokonał przelewu własnych środków pieniężnych w wysokości 1.844,71 zł na rzecz Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Wobec całkowitej spłaty ceny nabycia przedmiotowej nieruchomości pismem z dnia 28.05.2014 r. wezwał on pozwanych do przeniesienia własności nieruchomości na rzecz jego córki K. S.. W dniu 24.02.2015 r. A. S. (1) zbył swoją wierzytelność na rzecz J. A. umową przelewu wierzytelności. Powód pismem z dnia 08.04.2015 r. zawiadomił o przelewie i wezwał pozwanych do zapłaty. Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty wysłane zostało dnia 18.08.2015 r. i pozostało bezskuteczne.

M. P. i J. P. (1) w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 217,00 zł. W uzasadnieniu pozwani kwestionowali legitymację materialnoprawną powoda do żądania od nich zapłaty. Kwestionowali już sam fakt zawarcia między powodem, a A. S. (1) umowy cesji wierzytelności na kwotę 1 844,77 zł. Ich zdaniem powód takiej wierzytelności nie

nabył, zatem pozbawiony jest legitymacji do żądania od nich zapłaty. Ponadto pozwani zaprzeczyli istnieniu takiej wierzytelności, jak i w całości twierdzeniom powoda co do okoliczności jej powstania oraz obowiązku przeniesienia własności nieruchomości, oraz podnieśli zarzut przedawnienia tej należności. Podnosili też, że powodowi jak i jego poprzednikowi prawnemu nie przysługiwało takie roszczenie oraz nie był on uprawniony do spłacania ich należności względem ich wierzycieli. Pozwani wskazywali także, że ponosili we własnym zakresie koszty zakupu nieruchomości i cenę jej nabycia i nie byli zobligowani do przeniesienia własności nieruchomości na rzecz A. S..

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY

Dnia 12 marca 2002 r. pozwani M. P. i J. P. (2) kupili od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa działki nr (...) o łącznej powierzchni 1,7273 ha, położone w obrębie K.- 5 za cenę 10 500,00 zł. Przy umowie zapłacono kwotę 2 100,00 zł, a pozostałą kwotę 8 400,00 zł rozłożono na 14 rocznych rat po 600,00 zł z oprocentowaniem, to jest łącznie po 614,90 zł.

Dowód:

- akt notarialny Rep.A nr (...) z dnia 12.03.2002 r. (k. 11-16)

- odpis księgi wieczystej (...) (k. 26-34)

A. S. (1) w dniu 09.10.2013 r. przełał na konto (...) kwotę 1 844,71 zł, podając jako nabywców pozwanych J. i M. P., co zostało przez nich przyznane.

Dowód:

- potwierdzenie przelewu z dnia 09.10.2013 r. (k. 17)

- pismo procesowe z dnia 18.04.2017 r. (k. 79)

Dnia 28 maja 2014 r. A. S. (1) wezwał pozwanych do przeniesienia na własności nieruchomości składającej się z działek (...) na swoją córką K. S..

Dowód:

- przedsądowe wezwanie do przeniesienia własności nieruchomości (k. 18-20)

A. S. (1) w dniu 24.02.2015 r. dokonał na rzecz powoda J. A. przelewu wierzytelności względem pozwanych na kwotę 1 844,71 zł.

Dowód:

- umowa przelewu wierzytelności z dnia 24.02.2015 r. (k. 22-23)

Pismem z dnia 08.04.2015 r. powód zawiadomił o cesji wierzytelności na swoją rzecz oraz wezwał do zapłaty.

Dowód:

- zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności (k. 24)

Pismami z dnia 18.08.2015 r. J. A. wystosował do pozwanych ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty.

Dowód:

- pismo do J. P. (1) z dnia 18.08.2015 r. (k. 25)

- pismo do M. P. z dnia 18.08.2015 r. (k. 43)

SĄD ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE

Ustaleń powyższych Sąd dokonał na podstawie przedłożonych dokumentów oraz przesłuchania świadków.

Wedle art. 509 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Powód J. A. jako podstawę swojego roszczenia wskazał wierzytelność nabytą od A. S. (1), wobec którego pozwani M. P. i J. P. (1) byli zobowiązani do zapłaty kwoty 1 844,71 zł. Ponadto nie było to przez nich kwestionowane.

Pozwani w niniejszej sprawie podnosili, iż zgodnie z art. 518 § 1 pkt 3 k.c. A. S. (1) nie był uprawniony do spłacania ich należności, gdyż z powyższego przepisu wynika w sposób jednoznaczny, że aby mógł nabyć ich wierzytelność, winien działać za ich zgodą wyrażoną pod rygorem nieważności na piśmie, a takiej zgody nie miał. W ocenie Sądu nie dało się znaleźć takich właśnie elementów, poza tym strona nie wyprowadzała stąd roszczenia. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z bezpodstawnym wzbogaceniem. Zgodnie z doktryną i orzecznictwem jednoznacznie należy powiedzieć, iż do bezpodstawnego wzbogacenia można uciec się gdy nie ma innych możliwości wykorzystania różnych stosunków umownych, które wyraźnie odnoszą się do pewnej sytuacji. Zgodnie z art. 405 „Kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości”. Do instytucji bezpodstawnego wzbogacenia sięga się gdy są spełnione 3 przesłanki, czyli jednym i tym samym zdarzeniem musi być zubożenie, korzyść majątkowa i istnieć związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy nimi czasowo i zdarzeniowo.

Niezależnie od przeciwstawiania tych umów i tej spłaty, w ocenie sądu spłata ta jest poza wątpliwością, gdyż została wykazana potwierdzeniem przelewu, który nie był kwestionowany, to ponadto wsparty został ten fakt dokonania przez A. S. (1) przelewu przez zeznania świadków, w tym zwłaszcza zeznania świadka Z. K.. Pomimo, iż na formularzu przelewu bankowego jako jego nadawcy zostali ujawnieni pozwani, należało uznać, że dokonany on został przez cedenta, albowiem M. P. i J. P. (1) przyznali, że ostatnich trzech rat nie zapłacili i że wszystkie raty zostały uregulowane. Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków, były one bowiem co do zasady wzajemnie spójne, a różniły się tylko szczegółowością przekazu z uwagi na dostępną każdemu ze świadków w innym zakresie wiedzę na temat istotnych w sprawie okoliczności. Wszystkie zeznania były klarowne, logiczne i konsekwentne. Zwłaszcza zeznania Z. K., który posiadał dużą merytoryczną wiedzę na potrzeby rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Miał on sporą obszerną wiedzę oraz wskazał jej źródła, co czyniło jego przekaz szczególnie wiarygodnym i przydatnym dla sprawy. Zeznania świadków, wsparte dostępnymi Sądowi dokumentami, tworzyły jedną, spójną całość. Wynikało z niej, że w rezultacie porozumienia się cedenta powoda z pozwanymi stanęli oni przed notariuszem i kupili niejako na siebie nieruchomości płacąc za nią jedynie 2 100,00 zł, a resztę płatną w ratach. W związku z powyższym pojawia się zagadnienie świadczenia bez tytułu prawnego (art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c.), w tym zwłaszcza kwestia jego „odpadnięcia” i powstania bezpodstawnego wzbogacenia pozwanych. Świadczenie nienależne polega m.in. na tym, że generalnie tego tytułu na datę świadczenia nie ma, a samo świadczenie jest. Przepisem art 410 k.c. mówi, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Zgodnie z normami kontraktowymi, które miałyby łączyć A. S. (1) z pozwanymi to i tak ostatecznie zostaje ponad wszelką wątpliwość reżim bezpodstawnego wzbogacenia, który nadaje się do zastosowania na kanwie niniejszej sprawy.

Żądanie w pozwie określone zostało błędnie na kwotę 1 844,77 zł, zamiast na kwotę 1 844,71 zł co zostało wykazane dokumentem przelewu na wskazaną kwotę i znalazło także później poparcie w toku postępowania. Różnica wynosi 6 groszy i w takim zakresie powództwo należało oddalić.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W związku z powyższym Sąd w punkcie I wyroku zasądził solidarnie od pozwanych M. P. i J. P. (1) na rzecz powoda J. A. kwotę 1 844,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.02.2016 r. do dnia zapłaty.

W punkcie II wyroku Sąd oddalił dalej idące powództwo.

O kosztach procesu w punkcie III wyroku rozstrzygnięto na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c. albowiem powód uległ tylko w niewielkiej części swego żądania. W związku z tym zasądzono solidarnie od pozwanych M. P. i J. P. (1) na rzecz powoda J. A. kwotę 1 240,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na zasądzone koszty procesu składały się: 30,00 zł – opłata sądowa, 1 200,00 zł – wynagrodzenie radcy prawnego, 17,00 zł- opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.